

З сьвятлом, товарищи!

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Хай живе
у віках
ім'я і справа
Володимира
Ілліча
Леніна!

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р.

№ 34 (1687). 6 ЛИСТОПАДА 1987 РОКУ.

Ціна 2 коп.

Рішення XXVII з'їзду КПРС — в життя!

Анатолій ЯНИ.

ОКТАБРЬ

Нет слов сильнее ленинского слова.
Писать стихи об Октябре боюсь:
Таланта ведь не хватит — не берусь.
И лишь хочу себе представить снова,

Какой же осень солнечной была,
Когда Октябрь, сметая все препоны,
В простой шинели, кровью обгащенной,
Пришел, смахнув горячий пот с чела.

Встает из книги славная пора.
Великий путь — мне светит заголовок,
И в дробь пулеметов и винтовок
Вновь слышится победное «ура».

Бежит, как крыса, Керенский, как крот.
Под ветром знамя плещется багрово.
Нет слов сильнее ленинского слова:
ОКТАБРЬ, РЕВОЛЮЦИЯ, НАРОД.

Революція триває

Ми живемо в революційний час. А такий час завжди вносить освітній струмінь у народну свідомість. Інтерес до історії, насамперед, до історії нашої революції, зростає незвичайно. І це зрозуміло: звернення до джерел Жовтня обіцяє осмислення розуміння сьогоденного етапу революції.

Наш співрозмовник — завідувач кафедри історії СРСР доктор історичних наук професор Михайло Юхимович Раковський. Він — автор більш як 120 наукових праць з проблем Великої Жовтневої соціалістичної революції, ветеран війни і праці.

— Михайле Юхимовичу, які завдання розв'язують сьогодні дослідники, що займаються вивченням історії Великої Жовтневої соціалістичної революції? Які проблеми постають перед ними у цьому зв'язку?

— Передусім, треба осмислити все те, що було сказано в дуже важливому теоретичному й політичному документі — доповіді М. С. Горбачова на урочистому засіданні ЦК КПРС, Верховної Ради СРСР і Верховної Ради РРФСР, присвяченому 70-річчю Великої Жовтня. Червоною ниткою кризь усю доповідь проходить думка про значення ленінської ідейної спадщини, про її глибоке сприйняття не догматично, не цитатами, а творчо. Це стосується й вивчення історії нашої Вітчизни і періодизації історії радянського суспільства. Це для нас — загальне джерело.

Взагалі в підході до вивчення історії Жовтня видно ті самі процеси, що й у нашому суспільстві в цілому: відмова від догматизму, жива творча робота. Усуваються «білі плями» в історії,

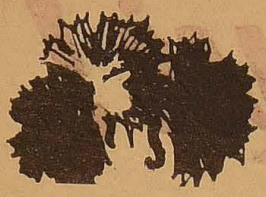
відновлюється правда багатьох важливих подій.

Передбачаю запитання: «А що, все зроблене раніше потребує перегляду?» Скажу одразу: у вивченні історії Жовтневої революції і раніше робилось немало. Доступ до історичних документів теж був, але протягом багатьох років дуже обмежений. З іншого боку, кілька праць, опублікованих у 20-і роки, стали бібліографічним раритетом. Мало уваги приділялось регіональним питанням історії революції. Все це й привело до появи «білих плям» в історії Жовтня.

Сьогодні ми відчуваємо помітне пожвавлення у вивченні історії: віддано гласності архівні матеріали, публікуються спогади активних учасників революції, виходять друком колективні праці з історії Жовтня і т. д. — розгортаються широкі можливості для вивчення історії, як у центрі, так і на місцях. Повному прочитуються і сприймаються сьогодні ленінські роботи. Адже не секрет, що в недавньому минулому ми

(Закінчення на 2-ій стор.).

Жовтень - зоряний

Революція триває

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

не стільки їх вивчали, скільки читували стосовно до того чи іншого випадку.

Не дивно, що при такому підході змінюється ставлення людей до вивчення історії нашої країни, історії революції: живий інтерес до історії відроджується. Звернена до людей, вона стає справжнім вчителем життя, вихователем молоді. Наведе, предметне вивчення історії якнайкраще сприяє вихованню в молодих почуття патріотизму, радянської гордості, інтернаціоналізму. Спадкоємність поколінь — це передусім, дбайливе ставлення до революційних традицій.

— Михайле Юхимовичу, ви згадали про обнародування нових архівних матеріалів з історії революції. Очевидно, радянські читачі матимуть змогу ознайомитися і з зарубіжними першоджерелами, що стосуються історії Жовтня, працями найвідоміших зарубіжних історіографів?

— Справді, інтерес до нашої країни, її історії надзвичайно зріс останнім часом у всьому світі. Безперечно, імпульс цьому дала перебудова. Видно також поворот до більш реалістичного підходу у вивченні історії революції і серед зарубіжних дослідників. Їх праці, безперечно, цікаві не лише для істориків, а й для широкого кола радянських читачів. Освоєння цього матеріалу, на жаль, не сприяє і наш рівень знань іноземних мов.

Міжнародна конференція істориків, яка проходила в Одесі в травні цього року і присвячувалась 70-річчю Великого Жовтня, переконливо засвідчила, що зближення точок зору може проходити лише на ґрунті аргументованих дискусій. А майстерності творчих дискусій нам ще треба вчитися. Бо, з одного боку, бере гору суворий, реалістичний підхід у вивченні радянської історії на Заході, що дає змогу зарубіжній громадськості знати правду про нашу країну. Але, з другого боку, ми не повинні забувати, що до висвітлення одних і тих самих подій ми підходимо з різних методологічних позицій. Це тим більш вірно, що не перевелися ще буржуазні фальсифікатори нашої історії і прями противники всього радянського, що намагаються показати Жовтневу революцію як історичну випадковість. Були і є спроби протиставити нашу революцію буржуазним революціям в Америці, Англії, Великій буржуазній революції у Франції. Хоч ми й не заперечуємо ваги цих революцій, але немає й не може бути революції, яка б дорівнювала Жовтню за соціальними наслідками.

— Михайле Юхимовичу, ви говорили про надзвичайне посилення інтересу до історії, до численних публікацій архівних матеріалів, мемуарів, про ліквідацію «білих плям» в історії, про новий підхід в історичній науці. За такого обсягу інформації, яка потребує переосмислення, «переварення», навіть спеціалістові нелегко буде зорієнтуватися, не кажучи вже про молодь...

— Ваша правда. Ми, суспільствознавці, усвідомлюємо сьогодні це дуже гостро

На лекціях в студентських аудиторіях, на зустрічах з трудящими по лінії товариства «Знання» і т. д. часто задають питання, що стосуються ролі тих чи інших державних діячів часів революції і будівництва соціалізму в СРСР. Я б навіть сказав, що навколо окремих історичних осіб виник нездоровий ажіотаж, що підігривається не лише історіографією, а й діяльністю деяких так званих неформальних об'єднань в нашій країні.

Що ж з цього приводу можна сказати? Як не парадоксально, але в нашу освічену добу люди все ще вдаються до чуток. Це сила інерції. Відповіді на все це можна знайти в пресі. Крім того, цього року вийшла друком енциклопедія Великої Жовтневої соціалістичної революції (нове видання, значно доповнене). Сюди ввійшли нові документи і матеріали з історії Жовтня, втім, числі 22 нові біографічні довідки про партійне оточення В. І. Леніна в період Великої Жовтневої соціалістичної революції. Інтерпретація їх ролі в історії революції повинна бути правдивою, до цього закликає партія. Інакше кажучи, неперобутнім принципом оцінки ролі тієї чи іншої особи в історії є марксистський принцип: партійність і історизм. Я не маю сумніву, що більшість лекторів добре знайомі з цими принципами. Звідки ж тоді певний страх перед аудиторією, острах перед живим творчим спілкуванням зі слухачами. Гадаю, основна причина цього — невміння самостійно працювати, сподівання на підказку, папірець, шпаргалку, методичні рекомендації згорі. А тим часом відповіді на всі питання дано в документах ХХVII з'їзду КПРС і наступних Пленумів Центрального Комітету нашої партії.

— Якщо судити з ваших слів, то дефіцит таких творчих лекторів зараз дуже відчутний. Очевидно, це не може не позначитись негативно на рівні ідеологічного виховання молоді. За таких умов наявність звичного уніфікованого посібника, що дає стандартні відповіді на всі запитання, сьогодні вже навряд чи задовольнить молодь. Який вихід?

— В умовах учбового закладу важко обійтися без посібників, підручників, методичних рекомендацій. Але підручники бувають різні. Зараз, наскільки мені відомо, створено авторські групи для написання підручників із суспільних дисциплін. Гадаю, що з одного й того самого предмета може бути написано кілька підручників. Головне, щоб у них не перекручувались факти. Адже факти — це жива тканина історії. І ще: підручник повинен будити думку, спонукати до роботи.

— В нашій пресі зараз багато мовиться про виховання історією. Як, на вашу думку, можна практично реалізувати це велике завдання?

— Торкаючись цієї теми, я мушу повернутися до проблеми вивчення регіональних питань історії Жовтня. Події на місцях повинні розглядатися як невід'ємна частина всього революційного процесу в Росії. І тут ми виходимо на питання історичного найдіяльнішого показати

краєзнавства, тієї галузі, де себе молодь. Вивчення історії рідного краю якнайкраще сприяє вихованню радянського патріотизму. Саме про це мовилося на I Всесоюзній конференції з історичного краєзнавства, яка щойно закінчилася в Полтаві. Курс історичного краєзнавства (як факультатив) повинен бути в усіх вузах. Поки що його викладають лише для істориків. Це неправильно. Історична епоха створює соціальний фон для вивчення будь-якої науки, тому перебудова, яка почалась у нашій країні, потрібна й для навчальних програм. В нашому університеті ми серйозно взялися до перевидання історії учбового закладу, відродження його музею.

Дуже важливо, щоб наші майбутні історики добре розібралися й у питаннях літератури, а філологи, відповідно, в питаннях історії. Чому багато які книжки, навчальні посібники, лекції нудні, монотонні, невірні? Тому, що в них нема реального втілення ідеї про творчі взаємозв'язки письменника й історика.

До речі, про емоційність, про особу лектора. Пам'ятаєте, що говорив Ленін у своїх лекціях на Капрі? Жоден підручник, жодна програма не зробить того, що може зробити особа лектора. Сьогодні ця ленінська думка набула особливої актуальності. Адже викладач-лектор — вихователь світогляду. Які високі вимоги повинні ставити сьогодні до себе викладачі історії! Читати курс історії за шпаргалкою — це просто злочин. Потрібно захопити, запалити людей історією.

— З тим, що ви сказали, не можна не погодитись. Справді, зміна навчальних програм, розширення регіональних історичних досліджень, розширення міжпредметних зв'язків, ерудиція та енциклопедичність лектора-наставника — все це надзвичайно важливе. Але чи розв'язує це проблему залучення молоді до глибокого вивчення історії і революції?

— Глибокий, серйозний інтерес молоді до історії можна пробудити лише правдивим і творчим висвітленням історичних подій. Дуже важливо донести до молоді невмирущу ідею Жовтневої революції і передусім ленінську думку про те, що Великий Жовтень — це не лише 25 жовтня.

Чи завдаємо ми собі клопоту усвідомити, проіннятися геніальною думкою Леніна про те, що соціалістична революція тим і відрізняється від інших революцій, що не закінчується здобуттям влади, а тільки починається після цього. Тому всі етапи соціалістичного будівництва в нашій країні — громадянська війна, неп, індустріалізація, колективізація, Велика Вітчизняна війна, післявоєнний розвиток і боротьба за мир — це етапи революції. Тому й сьогодні ми кажемо, що революція триває. Про революційний характер перебудови, її перспективи, глобальні наслідки і значення переконливо сказано в доповіді М. С. Горбачова, як і про актуальні проблеми в історії нашої Вітчизни.

Інтер'ю вели
О. ГУБАР,
М. ЩЕРВАНЬ.

67 років у партії кандидат історичних наук доцент Євгенія Володимирівна Гороховська. Свідком яких неповторних подій в історії нашої Вітчизни довелося їй бути!

І сьогодні, незважаючи на самопочуття, Євгенія Володимирівна завжди серед людей, у вирі університетських подій. Член ради старих більшовиків Центрального району міста Одеси, активістка ради ветеранів ОДУ, Євгенія Володимирівна часто зустрічається зі

студентською молоддю, виступає з лекціями, бесідами перед викладачами, ветеранами партії, війни і праці університету. «Більшовик лєнінського гарту», — з повагою всі говорять про неї.

Сьогодні Євгенія Володимирівна Гороховська вітає читачів «ЗНК» з великим святом — ювілеєм Жовтня і закликає нас бути найактивнішими учасниками перебудови — продовження Революції.

СПАДКОЄМЦІ

Ольга Волянська, студентка V курсу фізичного факультету.

— Жовтень для мене — це історія Батьківщини, це образ Ілліча, якого я вважаю ідеалом людини. Сьогодні, замислюючись над тим, як жити, ми, молодь, думкою звертаємося до тих незабутніх історичних днів, коли народжувалась перша в світі соціалістична держава.

Наталія Мельниченко, студентка V курсу фізичного факультету.

— Особисто для мене 70-річчя Жовтня — це не стільки парадні звіти, скільки можливість замислитись над історією нашого суспільства, над тими труднощами, які змогли перебороти партія й народ. Це для усіх нас найкращий урок.

Ірина Федоренко, студентка II курсу історичного факультету. — Ми низько схиляємо голови перед світлою пам'яттю тих, хто завоював і відстояв соціалізм в полум'яні роки громадянської і Великої

Вітчизняної воєн. Я народилась у Ворошиловградській області, де вели боротьбу комсомольці «Молодої гвардії». Два мої діда — Павло Семенович Федоренко і Володимир Іванович Лавриненко загинули в перші дні війни, захищаючи на фронті нашу Батьківщину. Не можу не сказати і про те, що мій батько, Іван Павлович Федоренко, сумлінно працював на циліні в нелегкі для нашої країни дні. Все це — історія нашого Жовтня і наше сьогоднішнє водночас. І ми, молодь, якій сьогодні двадцять, беремо до рук естафету поколінь.

Оксана Максименко, студентка V курсу фізичного факультету.

— Свято Великого Жовтня — це свято не тільки нашого народу, але й всього прогресивного людства. Я хочу лише сказати: «Хай живе Великий Жовтень, найсвітліше свято на

(Закінчення на 4-й стор.).

Художнє оформлення Вікторії Беленької.
Фото Володимира ПАЩУКА.

час людетва

Честь і слава ветеранам
ленінської гвардії, учасникам
революції і громадянської війни!

(Із Закликів ЦК КПРС).

30 жовтня в конференц-залі відбулось урочисте засідання ради ветеранів партії, війни і праці ОДУ, присвячене 70-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції. З привітанням до ветеранів звернувся ректор університету професор І. П. Зелінський. Славний шлях пройшли ветерани разом з країною, віддаючи всі сили справі соціалістичного будівництва, захисту завоювань. Жовтня, справі партії комуністів, — сказав він. Сьогодні ветерани, як завжди, в строю, в авангарді ідейно-політичного виховання радянської молоді на революційних, бойових і трудових традиціях. Від імені партійної організації ОДУ ветеранів вітає секретар парткому І. І. Кондратюк. Ми живемо в цікавий час, динамічний і разом з тим складний, який вимагає високої напруги, творчої самовіддачі. Перебудова — процес всеосяжний, багатограний. Ми не застраховані від повторення помилок в «новому виданні». Особливо велика відповідальність лягає сьогодні на керівників різних рангів. Всім нам необхідно вчитися демократії. За цих умов зростає роль ідейно-виховної роботи з молоддю. Треба виховувати її ідейно переконаною, з розумними потребами.

З вітальним словом до ветеранів звернулися голова профкому Л. Х. Калуст'ян, професор І. М. Дузь, інші товариші.

На знімку: Голова ради ветеранів ОДУ Г. Є. Дедакін розмовляє з учасниками урочистого засідання Б. П. Чибарем, М. К. Симоненком, І. Ф. Смирновим, П. І. Потапенком.

Фото В. ПАЩУКА.

рік народження: 1917

НАГОРОДА
І ВТІХА—
УЧНІ

Микола Іванович ГАВРИЛОВ,
завідуючий кафедрою
диференціальних рівнянь,
доктор фізико-математичних
наук, професор.

У невеличкому рязанському сільці Орловці у 20-і роки була школа-семирічка. Та от лихо: не знайшлося викладача математики, а взяти його було ніде. У цій школі і здобув свої перші знання майбутній математик професор М. І. Гаврилов.

Десять із рік був учнем електромонтера, потім ще рік провчився в Московському торфовому технікумі.

— На цьому, — усміхається Микола Іванович, — власне й скінчилася моя середня освіта.

Зважився вступити на мехмат МДУ. Це було в 1935 році. Був конкурс... Але дуже хотів і все-таки вступив.

— Мій батько, простий селянин, аж руками розвів з подиву.

Та почалася війна. З п'ятого курсу пішов на фронт. Брав участь у битві під Москвою. Але про це говорить скупом («Тільки не робіть з мене маршала, будь ласка. Буде перед людьми якось незручно»). Несприйнятливий до вихвалень — визначна риса справжнього фронтовика.

Далі життя пішло нібито рівно. Та тільки на папері все рівно. Закінчив аспірантуру в Москві: довелося все згадувати, що за роки війни забулося, та ще нових знань сильну силу нагороджувати. З 1950 — Одеса, університет. 1952 р. — кандидат, 1954 — доктор фізико-математичних наук. Підготував уже п'ятнадцять кандидатів наук.

Багато прожито, багато пережито. Звичайно, чимало сил і часу наука забирала, але намагався від життя не відставати, брати участь в усіх її виявах.

— Мені стільки, скільки моєї країні. Росли, так би мовити, разом. І що я хочу сказати, — багато кампаній у нас не підкріплювалось демократією, гласністю. Через те не завжди вони й удавалися. Гласність, демократія — те, що сьогодні реально увійшло в наше життя, — додають сили для подолання будь-яких труднощів.

Буде ефект, я певен, хоч труднощів цих багато.

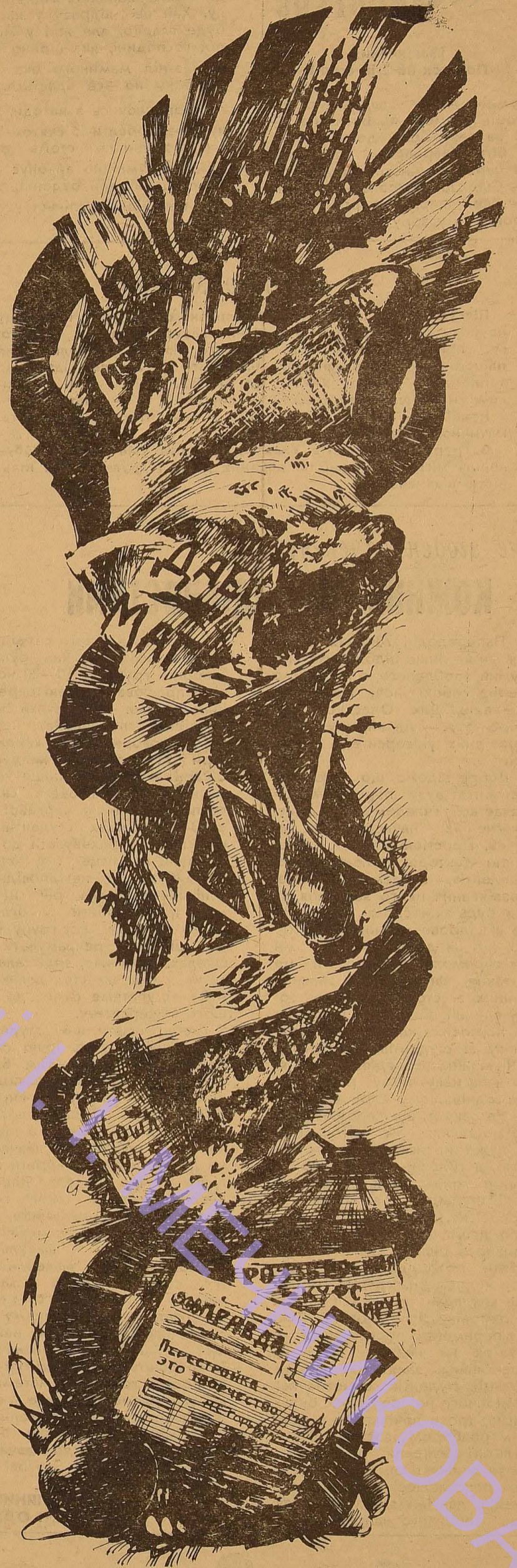
Візьмімо науку. Поки що перебудова тут іде дуже повільно. Назву одну з причин цього. В науці на сьогоднішній день сформувалось чимало безперспективних напрямків. Так буває. Але тут діють люди, які змарнували на безперспективні наукові розробки роки. Ви розумієте, роки, десятиріччя свого життя. Чи зможуть вони відмовитися від своїх переконань, від своїх інтересів? Гадаю, далеко не всі. Спробуй повернути їх на шлях істини! Це серйозне гальмо, і мені здається, що не тільки в науці воно є.

Візьмімо тепер перебудову системи освіти. Тут багато нових рішень, методичних рекомендацій. В них закладено, на мій погляд, правильні ідеї. Але як їх реалізувати! Тут треба багато працювати, насамперед, викладачам. Взагалі, було б дивно, якби раптом усе само собою зразу закрутилося б.

До речі, про викладачів. Найбільшу шкоду бачу в відчуженості викладачів і студентів, але й панібратства не допускаю. Тут потрібна велика тактовність, певна річ, «золота середина», а не скачки з однієї крайності в іншу. Першорядної ваги набувають у цьому зв'язку психологічні дослідження. Взагалі, педагогікою в нас займалися традиційно, а от психологічний фактор ігнорували. Якщо бути відвертим, то ми й зовсім не брали його до уваги. А без цього ефекту не буде.

Подумайте тільки, весь підсумок життя, його нагорода і втіха — твої учні. Задля них усе й робимо.

Ю. ВІНОГРАДОВ.

ЕОМ — зелену вулицю

21—23 жовтня в нашому університеті на базі геолого-географічного факультету відбулась республіканська наукова студентська конференція «Застосування ЕОМ у науково-дослідній роботі студентів (геологів і географів). Учасниками її були 44 чоловіки. В тім числі, 30 студентів з 14 вузів країни і 4 іноземці (Ефіопія, Куба).

Працюючи за двома секціями — геологічною (голова доцент Є. А. Черкез) і географічною (доцент В. Г. Піжов), кон-

ференція відбила зростаючий інтерес студентів до використання обчислювальної техніки в науково-дослідній роботі. Розширився, зокрема, клас розв'язуваних задач, поглибились математичні розробки. Відзначено також високий рівень використання ЕОМ у навчальній та науковій роботі студентів ГГФ нашого університету.

М. КРИЛОВА,
відповідальний
секретар конференції.

СПАДКОЄМЦІ

(Закінчення.
Початок на 2-ій стор.)

Землі! Адже завдяки революції ми можемо бути спокійні за завтрашній день.

Віта Гаврилова, студентка III курсу хімічного факультету. — Сьогодні головне — це мати свої тверді переконання, свою точку зору на зміни, які

відбуваються в нашому житті. Кожен повинен знати де і до чого він може докласти свої сили і знання. Хай це буде одне невеличке діло, але щоб в ньому було видно розум, серце, і щоб ти відчував, що це справді потрібне для людей. У нас чудова молодь. І треба дати їй можливість відчути силу. Хай не відразу у нас це буде гладко, але ж і у молоді господарині, яка щойно виїшла з-під маминого ока, теж спочатку не все вдається.

Користуючись з нагоди, хочу поздоровити із святом усіх, хто сьогодні не стоїть осторонь, а сумлінно виконує свої повсякденні, хай буденні, але такі необхідні суспільству обов'язки.

В останню хвилину

Підсумки торішнього республіканського конкурсу на кращу наукову роботу студентів з різних галузей знань і конкурсу, присвяченого 70-річчю Великого Жовтня, виявилися для нашого вузу досить вдалим: 62 роботи (72 автори) відзначені дипломами Мінвузу УРСР і ЦК ЛКСМУ, у тім числі 5 — дипломами першого ступеня, 13 — другого і 16 — третього.

Найбільше нагороджених робіт у студентів механіко-математичного факультету — 12.

В групі університетів України наш вуз уже в'їзяті здобув перше місце за кількістю поданих робіт і друге — за кількістю відзначених.

не згоден-заперечуй

КОЖНИЙ—ЗА ЗДІБНОСТЯМИ

Напередодні 70-річчя Жовтня ми не лише підбиваємо підсумки зробленого, а й ставимо перед собою нові масштабні завдання. Для Одеського університету — це вихід у число провідних університетів країни.

Добре відомо, що престиж, авторитет вузу передусім визначається складом викладачів, якістю їх наукових досліджень. Простіше кажучи, кількістю докторів, членів-кореспондентів, академіків. Отже, розв'язання цього завдання, як і в будь-якій справі, впирається в кадрове питання. Очевидно, що на даний момент ми не спроможні розв'язати це питання, запросивши значних вчених зі столичних вузів. Тому єдиний вихід — в підготовці наукових кадрів високого класу зі студентів (аспірантів).

Чи можна це завдання розв'язати на належному рівні при сьогоднішньому стані справ?

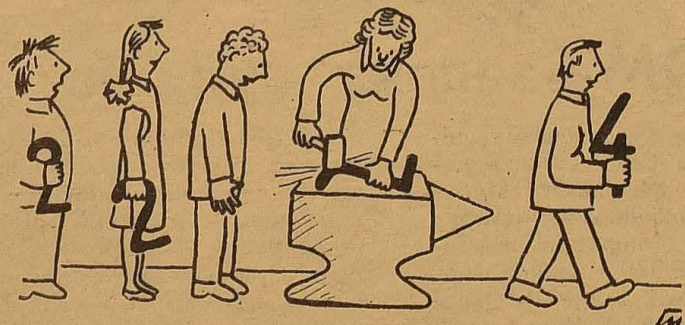
Не секрет, що середня школа поставляє нам абітурієнтів з дуже невисокою підготовкою, а головне, таких, що не мають мінімальних здібностей. Такі студенти становлять 90 процентів. Можливості всіх інших дещо вирізняються із загального рівня, але такі студенти розподілені по дватри чоловіка на групу. Чи може викладач рівнятися на цих двох-трьох? Ясно, що ні. Такі експерименти проводилися не раз як на лекціях, так і на практичних заняттях і завжди реакція студентів однозначна: «Ми нічого не зрозуміли, будьласка, трохи повільніше з повним розбором задач». В результаті науковий рівень заняття знижується. Таке навчання розслабляє здібних студентів, дає їм змогу вчитися без особливого напруження.

Здається, з такої ситуації є добрий вихід. Можна було б створити групу з 10—20 чоловік і працювати з нею окремо. Викладачами призначити сюди провідних спеціалістів, перед цим обговоривши їх кандидатури та зваживши на думку студентів. Найголовніше ж — мати змогу змінювати склад групи, тобто після чергової сесії 3—5 кращих студентів інших груп зараховувати до цієї групи на місце тих, хто з неї вибуває за невідповідною успішністю. Певна річ, ці заміни треба робити з огляду на всі фактори. Таку групу варто широко рекламувати в школах. Можливо, тоді талановитий учень замість далекого МДУ вступатиме саме до нашого університету.

Треба сказати, що студенти палко підтримують ідею створення такої групи. Тим більше, що на мехматі щось подібне вже є — це науково-виробничий відділ. Однак постійний склад цієї групи, а також неясність перспектив навчання не дають змоги говорити про групу як про резерв для аспірантури. Групу такого типу, про яку йшла мова вище, відкрито цього року на механіко-математичному факультеті Єреванського університету. Її студенти після закінчення університету одержать диплом, у якому буде записано: математик найвищої кваліфікації. Призначати їх збираються в аспірантуру та на посади головних математиків підприємств. Може, слід запозичити досвід єреванців?

На мій погляд, такий індивідуальний підхід до навчання сприяє загальному духові перебудови в країні.

О. СОЛЯНИК,
голова СНТ ОДУ.

наука університетська

ВІТАЄМО!

15 жовтня 1987 року в спеціалізованій раді із загального мовознавства, соціології і психолінгвістики філфаку Ленінградського університету імені А. А. Жданова завідувача кафедрою фонетики англійської мови доцент **Емма Олександрівна**

19 вересня в інституті прикладної фізики АН СРСР (місто Кишинів) доцент кафедри загальної фізики нашого університету **Олександр Дмитрович Дяченко** успішно захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня док-

дрівна **Нушікян** успішно захистила дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора філологічних наук.

Теоретичне значення і практична цінність її дисертації «Просодична організація емоційного мовлення» полягає в тому, що здобуті результати різних видів інструментального аналізу дають змогу розв'язувати проблему універсальності і специфічності вияву емоційності в різних мовах. Робота дає експериментальне обґрунтування актуального напрямку в мовознавстві.

— Емма Олександрівно, наслідки ваших досліджень можна застосувати не лише в практиці викладання фонетики, а й для складання алгоритмів розпізнавання емоційного мовлення для спеціалістів, що працюють у галузі автоматичного розпізнавання і синтезу мовлення. Постійна комісія з фонетики і фоно-

тора фізико-математичних наук.

У його дисертаційній роботі «Поверхневі напруження і натагги в напівпровідниках» розв'язано кілька фундаментальних питань напівпровідникового матеріалознавства і визначено шляхи оптимізації виробництва деяких приладів мікроелектроніки. Результати досліджень впроваджено у виробництво як методики для неруйнуючого контролю якості напівпровідникових матеріалів на окремих технологічних етапах випуску інтегральних схем та установок, а також як винаходи, що дало змогу підприємствам Міністерства електронної промисловості досягти економічного ефекту, що обчислюється майже 1 мільйоном карбованців.

Використовуються матеріали досліджень і в навчальному процесі. Зокрема, розробле-

логії АН СРСР і науково-технічна рада Мінвузу СРСР високо оцінили наукову роботу вашої кафедри. Чи не означає це, що можна сподіватися практичних рішень стосовно дальших перспектив кафедри фонетики на РГФ?

— В Академії наук СРСР і в Мінвузі вважають за доцільне створити на базі нашої кафедри та лабораторії експериментальної фонетики кафедру прикладного мовознавства, теоретичної експериментальної фонетики, яка б виконувала важливі прикладні завдання в інтересах народного господарства. Такі кафедри вже є в Москві, Ленінграді і Мінську.

— Хочеться сподіватись, що й в Одесі така кафедра буде.

Від імені читачів «ЗНК» редакція газети щиро вітає Емму Олександрівну з успішним захистом дисертації.

но спеціальний практикум, наочний посібник з грифом Мінвузу УРСР для студентів фізичних факультетів.

— Мені здається, — каже **О. М. Дяченко**, — що перебудова університетської науки має ставити перед собою двоєдину мету: навіть фундаментальні традиційно університетські дослідження вести в ракурсі можливості їх використання в народному господарстві і готувати молодих спеціалістів не лише професійно вмільми та ідейно переконаними, а й готовими до виконання як народногосподарських, так і оборонних завдань.

Вітаємо з визначною подією в житті й **Олександра Митрофановича Дяченка**.

Зичимо новим докторам наук дальших творчих успіхів!

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-Центр, вул. Петра Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Петра Великого, 2, 3-й поверх, кімната 86.

ДЗВОНІТЬ:

тел. 23-84-13

Редактор **М. ЩЕРБАНЬ**.